

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedientja v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 204.

V Ljubljani, v petek 9. septembra 1898.

Letnik XXVI.

Občni zbor Leonove družbe.

(Konec.)

O zgodovini umetnosti je poročal zelo zanimivo gosp. Viktor Steska. Tudi Slovenci imamo umetnike, med njimi nekaj umetnikov, ki se morejo kosati z najboljšimi, a premalo smo se do sedaj pečali z zgodovino domače umetnosti. Važne so zlasti znamenite beležke škofa Tomaža Hrena, Valvazor je zbiral umetnine, a zbirka se je izgubila. Thalnitscher je zapustil znamenite beležke, tudi Ehrberg. Največ je storil pa Kukuljević-sakcinski. Radič je v Letopisu »Mat. Slov.« zbral mnogo tvarine, tudi Strahl je podal marsikaj. V novejšem času si pridobiva »Dom in Svet« mnogo zaslug zlasti z ilustracijami.

O stavbarstvu se je pri nas pač malo vedelo, dokler ni izdal g. Flis zlate knjige: »Stavbinski slogi«, in dokler se ni začelo poučevati o tem v bogoslovju. Tu zvedo vsaj duhovniki najpotrebnejše pojme o stavbarstvu.

Manj se je storilo za slikarstvo. Poročevalec zlasti omenja, kako malo se je vedelo o velikem slikarju Jelovšku, o katerega delovanju navaja nove dokaze, ter ocenjuje kratko še Mencingerja, Herleina, Potočnika, Langusa, Künela, in stare tujce: Quaglia, Kremser-Schmidt itd.

O kiparstvu pravi poročevalec, da je doživelo pri nas v prošlem veku slavno dobo, a se je v našem veku zanemarilo. V primeroma kratkem času so se vsa boljša dela izvršila v preteklem stoletju. Zlasti omenja umetnike: Mihael Kusa, Luke Mislej, Roba, in tujca: Condieri, De Puteis. — Končno stavi predlog, naj odbor Leonove družbe po svoji moči skrbi:

1. da se stare umetnine ohranijo;
2. da nove umetnine vstrežajo umetnostnemu ukusu, ter naj zato stopi v zvezo z društvom krščanske umetnosti;
3. da se stare umetnine popravljajo po nasvetih tega društva;
4. kar se ne more več rabiti, naj se ohrani v diecezanskem muzeju.

Predsednik pripomni, da semeniška knjižnica ni slikana od Jelovška, kakor misli poročevalec, ampak od Quaglie.

Dr. Krek priporoča zlasti natančno registriranje umetnin.

Kanonik Smrekar v imenu družbe krščanske umetnosti zahvaljuje poročevalca, da se je oziral tudi na to družbo ter gledé shranjevanja starih umetnin pravi, da bi družba to rada storila, ako bi dobila primeren prostor za muzej. Obrača se do navzočih s prošnjo, da bi pomogli dobiti primeren prostor.

Dr. Janežič poroča o izdaji poljudnih brošur, da so potrebne zlasti zato, da se odpravi vrzel, ki je med omikanci in med ljudstvom, ter da se ljudstvo povzdigne do boljšega umevanja časovnih vprašanj. O vednostnem preiskovanju ljudstvo malo ve, a rezultate učenjaškega dela bi moralo zvedeti. S tem bi tudi Leonova družba stopila v zvezo z ljudstvom in ne bi bila omejena le na ozki krog omikancev.

Dr. Kovačič odgovarja na besede g. Jan. Kalana o »Voditelju«, češ da naj zaradi lože koncentracije moči ta list preneha. Naglašja, da je list ustanovljen čisto v instancijah Leonove družbe, da obdeluje tvarino, za katero doslej nismo imeli lista, da vzbuja moči, ki bi brez njega ostale nedelavne, ter priporoča, da naj bogoslovni odsek Leonove družbe svoje spise objavlja v »Voditelju«.

G. Kržišnik priporoča ustanovitev dopisovalnice (Correspondenzbureau) v Ljubljani, ki naj skrbi za pravo informacijo časopisov, naj opozarja posameznike na napade v listih na njihovo osebo ter skrbi, da se obrekovanja v listih popravljajo.

G. Jan. Kalan priporoča izdajo natančnega zapisnika vseh dobrih knjig, katere se dajo lahko brez škode ljudstvu v roke, da se po njem olajša osnivanje knjižnic. — Ti predlogi se vzamejo na znanje.

Konečno je presv. knez in škof dr. Jeglič izročil zborovalcem svoje veselje nad tem koristnim društvom in nad vzornim zborovanjem. Zlasti je hvalil temeljita poročila in obsežne misli, katere podajajo. Priporočal je društvu, da se naj v odsekih še bolj vglobé v tvarino, jih vspodbujal k nevstrašenemu pogumu in odločnemu postopanju in obljubil svojo pomoč.

Zaključuje zborovanje je prebral gosp. prelat dr. Kulavic še brzojavko prevzvišenega gospoda škofa dr. Mahniča:

Pozdravljam vse zborovalce, posebno govornike. Leonova družba bodi vodilna zvezda slovenskemu razumništvu. Bog blagoslovi!

Naš program.

(Govoril na shodu v Podčetrtku drd. J. Hohnjec.)

Če se kdo poda na potovanje, mora pred vsem vedeti, kam hoče priti in kako bo tja prišel. Če tega ne stori, bo sicer pogledal mnogo-tere kraje, in vendar ne bo ničesar videl, prišel bo marsikam, in vendar ni bil nikjer. Njegovo potovanje je slabo zato, ker je potoval brez glave, brez določenega cilja.

Če hoče kdo kdaj zavzeti kako pošteno mesto v človeški družbi, mora prej določiti, kaj bo postal in kako bo to postal. Izbrati si mora kakšen stan, sicer bo le velika in nadležna ničla v človeški družbi.

Če hoče kdo dobro in plodonosno delovati, mora pred vsem vedeti, kakšno bo njegovo delo, določiti si mora namen in sredstva, po katerih doseže svoj namen. Če pa je njegovo delovanje brez načrta, bo tudi brez sadu, brez uspeha.

Tudi mi se pripravljamo na imenitno delo, na delo za-se, za svoj narod, na narodno delo. Saj je tudi že skrajni čas, da gremo na to delo, ker predolgo smo spali. Priden kmet vstane na vse zgodaj ter se poda na svoja polja in svoje travnike. Vzhajajoče solnce ga že najde pridnega, skoraj utrujenega. Mi pa smo v narodnem oziru tako strašno dolgo spali, zamudili smo marsikateri solnčni vshod, prespali smo zlate jutranje ure, in sedaj je že najhujša ura, skrajni čas, da se poprimemo tudi narodnega dela. Če pa hočemo

tukaj doseči kakšen uspeh, ne smemo delovati brez glave kar tja v jeden dan, temveč po določenem načrtu. Takšen načrt se imenuje s tujo grško besedo program. In o našem narodnem programu vam namerjam nekaj povedati.

Poleg Angleške je velik otok, ki je v angleški oblasti in se imenuje irski otok. Usoda irskega ljudstva se da v marsičem primerjati usodi našega slovenskega ljudstva. Anglež kruto in brezsrčno vlada na Irskem in zatira vso prostost, versko in politično. Irski so imeli in še imajo dokaj vrlih mož, ki so se potegovali za svoje ubogo in trpeče in hkrati tako blago in značajno ljudstvo. Med njimi se odlikuje znani Daniel O'Connell. Bil vam je to mož velikega duha in plemenitega značaja, ki je z vsemi silami svojega srca ljubil svojo katoliško vero in svojo tlačeno domovino. Prepotoval je Irsko, zbiral okolo sebe svoje rojake in s plamtečo zgovornostjo, ki je bila le njemu lastna, jih je navduševal, naj se borijo za svojo prostost. In ljudstvo ga je rado poslušalo, na tisoče in tisoče je prihitelo tja, kjer je on govoril. O'Connell je dosegel takšen govorniški uspeh, kakoršnega še ni dosegel noben drugi: govoril je namreč pred enim milijonom ljudi, kar se še menda ni posrečilo nobenemu drugemu govorniku. Daniel O'Connell je imel jasen program, ki je bil obsežen v dveh velikih idejah. Te veliki ideji sta bili: prostost vere in prostost domovine. Za ti dve ideji je sam gorel, za njiju je žrtvoval sebe in srečo svojega življenja, za njiju je hotel navdušiti tudi svoje ljudstvo, da bi ju spremenilo v dejanje.

Gospoda predraga! Tudi mi smo imeli blage moze, ki so ljubili svojo slovensko domovino, ki so dramili svoj narod iz zaspanosti, ki so ga bodrili in navduševali, naj si izbojuje svojo narodno prostost. Ti moze so imeli lep naroden program, katerega so kratko izražali z besedami: »Vse za vero, dom, cesarja!« To je bilo geslo našega velikega nesmrtnega škofa Antona Martina Slomška, to je bilo geslo Bleiweisa, očeta Slovencev, in drugih vrlih Slovencev. »Vse za vero, dom, cesarja!« to staro slovensko geslo naj bode tudi naše geslo, v njem bodi izražen naš narodni program.

Vse za vero! — to je prva točka našega narodnega programa. Tu bi morda marsikdo ugovarjal, češ: Čemu vendar vedno ponujate svojo vero, saj je povsod ni treba. Vera in narodnost, v kakšni zvezi sta ti dve? Vera more biti brez narodnosti in narodnost brez vere. Gospoda moja! Tukaj se ne smemo uzadovoljiti s površnimi frazami, temveč treba je stvar dobro premisliti. Naša vera je katoliška, to se pravi: za vse, ne samo za vse ljudi, temveč tudi pri pojedinem človeku je za vse, za celo njegovo življenje. Človek mora biti kristjan ne samo v cerkvi, temveč tudi doma, v šoli, na delu, pri trgovini, v veselju, tudi v politiki. — Tudi narodnjak mora biti kristjan. Vera spremlja človeka od zibelke do groba. Kakor ni trenutka v človeškem življenju, v katerem bi bil človek svoboden od Boga, tako tudi ni trenutka, v katerem bi ne bil podvržen veri. — Vera in narodnost sta torej v tesni zvezi med seboj, in to je narodnosti le v prid.

Zakaj vera podaje narodnosti pravo obliko, vera ji daje moč in žilavost, značajnost in zvestobo. O tem se nam je lahko prepričati, če se le malo ozremo okolu sebe. Kakšni pa so odpadniki, ti brezznačajni in pomilovanja vredni ljudje, ki so zatajili svojo domovino in jo kakor janičarji smrtno sovražijo in preganjajo? Ali so to kristijani, ki izpolnujejo svoje krščanske dolžnosti? Večinoma ne! Zatajili so prvo svojega Boga in s tem storili prvo izdajstvo ter izgubili čut do dolžnosti zvestobe, potem pa so tudi zatajili svojo domovino in s tem storili drugo izdajstvo. Pri nekaterih je red tega dvojnega izdajstva preobrnjen, vendar stvar je končno ista. O resnici naše trditve, da sta vera in narodnost v ozki zvezi med seboj, nas tudi prepriča zgodovina novejših slovenske politike. Bile so pri nas — deloma so še — stranke in strančice, ki so zapisale na svoj program narodnost kot prvo točko. Pa bile so po svojem bistvu sebične in v odločilnih trenutkih so zatajile narodno zvestobo za to, ker so že prej bile zatajile krščansko zvestobo.

(Dalej sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. septembra.

† **Dr. Jan Vašaty.** V torek zvečer ob 11. uri je umrl v Pragi poslanec dr. Jan Vašaty. Ž njim je preminul jeden najdelavnejših in najbolj gorečih čeških zastopnikov. Rojen je bil dne 10. avgusta 1836 v Stronikih. Leta 1863 je bil promoviran doktorjem prava. V starosti 34 let se je posvetil politiki. V deželni zbor je bil izvoljen prvičkrat l. 1878, državni poslanec je postal l. 1879. S prva je pripadal staročeški stranki, kateri je pomogel ustanoviti list »Politik«. Ker mu je pa bila premalo energična in preveč popustljiva, se je pridružil Mladočehom. Toda tudi tukaj ni vztrajal. Mladočehi so skušali doseči svoje namene diplomatskim putem, ako jim je kazalo, so podpirali vlado in na ta način poskušali napeljati vodo na svoj mlin. Take politike pa dr. Vašaty ni odobral. Izstopil je iz mladočeškega kluba in pričel proti njemu boj. — Bil je odkrit značaj. Kar je mislil, to je tudi povedal; ozirov on ni poznal. V državnem zboru je zlasti deloval proti trozvezi in vneto zagovarjal stališče, da naj bi se pridružila Avstrija rusko-francoski zvezi. Njegovi govori so bili navadno jako dolgi; ako je govoril po tri, štiri ure, je bilo to pri njem običajno. — Z Vašatim zgubi Češka svojega najradikalnejšega zastopnika, Mladočehi pa moža, ki jim je vsak čas vzbujal vest in jih nadzoroval, da bi ne bili prepopustljivi.

† **Grof Fran Falkenhayn.** V sredo, 7. septembra je umrl na svojem posestvu grof Fran Falkenhayn. Rojen je bil l. 1827. Po dovršenih študijah se je posvetil vojaškemu stanu. L. 1848 se je vdeleževal ogerskih bojev in l. 1859 vojne na Italijanskem, kjer je bil v bitki pri Solferinu močno ranjen. Pozneje je oskrboval svoja posestva. V vihnem letu 1866 je zopet stopil v armado ter se udeležil bitke pri Kraljevem gradu. Odslej je stalno izstopil iz vojaške službe. L. 1867 ga je nižjeavstrijsko veleposestvo izvolilo v deželni in isto leto tudi v državni zbor. Toda še tisto leto je bil imenovan članom gosposke zbornice. Vodil je politiko nemškega konservativnega veleposestva ter mu priboril mesto in vpliv, katerega še sedaj zavzema. Čez nekoliko let je prevzel vodstvo konservativne stranke v gosposki zbornici, katero je obdržal 28 let. Kako zelo ga je znala stranka ceniti, je dokazala s prekrasno adresno, katero mu je izročil lansko leto ob njegovi 70 letnici grof Hohenwart, katero je vseh 96 članov podpisalo (med njimi kardinali Schönborn, Gruscha, Haller in Sembratovicz). — Vodil je dalj časa tudi društvo rudečega križa, udeleževal se je katoliških shodov, podpiral je konservativno časopisje. Užival je povsod, tudi pri nasprotnikih, velik ugled. L. 1892 ga je imenoval cesar viteзом zlatega runa.

V **ogerskem državnem zboru** je bila v sredo jako burna debata, ki se danes nadaljuje. Košut in grof Aponyi sta že v torek vladi napovedovala najhujšo opozicijo, ako v zbornici ne naznani vsebino dogovorov z avstrijsko vlado glede nagodbe. V sredo pa je Horanszky, načelnik narodne stranke izjavil, da bode njegova stranka pričela tudi obstrukcijo, ako baron Banffy ne naznani vseh dogovorov z grofom Thunom.

A Mažari dobro vedó, da je baron Banffy varoval ogerske koristi, zato je ves krik le umeten.

Potovanje nemškega cesarja v Palestino je v Franciji vzbudilo resne skrbi, ker se boje, da hoče cesar Viljem prevzeti protektorat vseh katoliških misijonarjev in zavodov nemškega jezika na vzhodu. Vsled tega je francoski kardinal Langenieux prosil sv. očeta, naj varuje stare francoske pravice. Leon XIII. je odgovoril, da ima Francija po mednarodnih pogodbah utrjeno poslanstvo na vzhodu, katero je priznala l. 1888 tudi »congregatio de propaganda fide«. To pravico sv. oče iznova potrjuje ter naroča misijonarjem, da se v potrebi obračajo na francoske konzule.

Samostojnost Alzacije in Lotaringije. Velikansko pozornost je vzbudil predlog peterburških »Novosti«, da naj se podeli na bodoči mirovni konferenciji Alzaciji in Lotaringiji samostojnost. Ker imajo »Novosti« na ruskem dvoru in v vseh merodajnih krogih velik vpliv, in ker ruska cenzura ni tega članka preprečila, se zdi, kakor bi s tem Rusija odgovorila na novejša poročila o angleško-nemški pogodbi. Ako so v resnici tudi vladni ruski krogi za samostojnost teh dežel, potem se skoro gotovo povsem izjalovi mirovna akcija. Celo Francozi bi ne bili s tem zadovoljni, ker hočejo pri prvi priliki te dve deželi odtrgati od Nemčije ter ju združiti s francosko republiko. Na to pa niti misliti ni, da bi hotela Nemčija kedaj izpustiti osvojene dežele iz svojih rok. Ako bi se ta zahteva trdovratno vzdrževala, ako bi se ne doseglo sporazumljenja, tedaj smemo pričakovati iz mirovne akcije — krvavo vojno.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. septembra.

(Obletnica škofovega posvečevanja.) Prihodnji ponedeljek, 12. t. m., bode leto, kar je presvetli naš vladika Anton Bonaventura bil posvečen za škofa. Generalni vikarijat naroča torej gg. mašnikom, da v maši istega dne privzamejo kot 3. oracijo ono za škofa ex missa votiva in anniversary electionis seu consecrationis Episcopi.

(Udeležnike vseslovenske delavske slavnosti), ki se pripeljejo v Ljubljano z vlaki s Štajarskega, Koroskega, Primorskega, Dolenjskega in Gorenjske, prosi pripravljalni odbor, da izstopijo na južnem kolodvoru. Odbor bode v soboto popoldne in zvečer ter v nedeljo zjutraj vsprejemal goste na kolodvoru. Odbor bode imel na rokah bela znamenja. Kamničane bode vsprejel na državnem kolodvoru. Tisti, ki žele stanovanja, naj nemudoma naznanijo.

(Vseslovenska delavska slavnost.) Udeležbo so dalje naznanila društva: 45. Katoliško delavsko društvo za Prevalje in okolico. 46. Zadruga obrtnikov za črnomaljski sodni okraj. 47. Katoliški Napredek v Št. Vidu pri Zatičini. 46. Katoliško delavsko društvo v Mariboru. — Društva, ki se nameravajo še prijaviti, uljudno prosimo, naj storé to vsaj do srede, dne 14. t. m., da nam je mogoče o pravem času obvestiti vlado.

(Vsporednice na srednjih šolah) je dovolil kranjski deželni šolski svet, in sicer za 1. in 4. razred na višji realki in za vse štiri nižje razrede na gimnaziji v Kranju.

(Z Dobrove), dne 7. septembra. V nedeljo, dne 11. t. m. bode imel tukaj na Dobrovi presvetli knez in škof dr. Ant. Bonaventura Jeglič ob 10. uri predpoludne pontifikalno sv. mašo, popoldne pa slovesen sklep »šmarnih maš« in potem bode blagoslovil gasilno orodje tukajšnje prostovoljne požarne brambe.

(Vremensko hišico) bode magistrat ljubljanski postavil v parku pred »Narodnim domom«.

(Iz Kamnika.) Vrlo lepo se je izvršila preteklo nedeljo cesarska slavnost v našem mestu, ki jo je priredila mestna občina z meščansko korporacijo in okrajno posojilnico vred ter s sodelovanjem vseh društev. Na predvečer bila je krasna serenada. Nad poldrugsto lampijonov in drugih svetil so nosili udje raznih društev. »Lira« je pela in mestna godba igrala pred gg. glavarjem in županom. Zanimiv sprevod pomikal se je drugi dan iz občinske dvorane proti župni cerkvi, kjer je bila ob pol desetih slovesna sveta maša z zahvalnico. Spreved so odvarjali kolesarji z okrašenimi kolesi, na to mestna godba, veterani, zastop občinski, korporacijski in posojilniški, moška in ženska podružnica sv. Cirila in Metoda, čitalnica,

katoliško društvo z mladeniško družbo, ki je bilo najštevilnejše zastopano, samo zastave smo še pogrešali, »Lira« in ognjegasno društvo. Pozornost so vzbujali zlasti krepki fantje v irhastih hlačah in čvrsta dekleta z avbami na glavi, srebrnimi pasovi in drugim nakitjem iz prejšnje dobe. Pa vam je res vse kaj drugega, videti mladeniče in mladenke v krasni noši naših prednikov, kakor v moderni obleki! Stara noša, zdi se mi, izraža nekako značaj starega rodu, ki je imel v sebi nekaj krepkega, močatega, zdravega; nove cape oznanjajo vihravost, lahkomišelnost, puhlost naše dobe. Ko je ta dolgi sprevod obšel vse glavne ulice mesta, ustavil se je pred c. kr. okrajnim glavarstvom, kjer je velika deputacija, obstoječa iz zastopnikov vseh korporacij in društev, na čelu ji g. mestni župan, gospodu okrajnemu glavarju izrekla zvestobo in udanost Nj. Veličanstvu. Jedna najlepših točk, če ne najlepša, je bilo pogoščenje revežev. Bilo jih je sto in jeden, domačih in tujih. Marsikdo že ni imel takega kosilca, odkar sta s svojo zakonsko polovico prvič doma za mizo skupaj sedela. In poleg vsega dobrega jim je še godba prijetne delala in čast napravljala. Za nameček pa je še vsakdo nesel domu kos pogače in 1 krono. Bilo je v istini vredno proslavljanje »dobrotljivega« cesarja-jubilaja. Po končanih gasilskih vajah na glavnem trgu pričel se je na Fischerjevem okrašenem in krasno razsvetljenem vrtu sijajen koncert, pri katerem sta se lepo vrstila petje in muzikalne točke, vmes pa zažigal umetni ogenj. Slavnostni govornik je proslavljal visokega jublanta blago srce, potem pa poudarjal iz njegovega življenja in značaja zlasti tri momente: da je varuh in steber miru in reda, da je praktičen kristijan in prijatelj cerkvi, in da je zaščitnik naši narodnosti. Ob koncu dneva vladala je splošna zadovoljnost s slavnostjo, ki se je prav dobro posrečila. Troške so nosili občina, korporacija in posojilnica. — V nedeljo pa bo v »Katoliškem domu« skromna proslava cesarjeva, pri kateri bodo sodelovali kamniški dijaki in se bo predstavljala lepa igra »Roparji pri Mariji Kulmski«. — Potres v noči od torka na sredo smo čutili tudi pri nas, in sicer dokaj močan.

(Štajerske novice.) Za nedeljo 11. septembra sklicuje državni poslanec Žičkar volilski shod na Dobrno. To je letos že dvajseti shod, na katerem poroča marljivi poslanec. — Za pekovski obrt je odredila štajerska vlada nedeljski počitek od devete ure dopoldne do 6. ure zjutraj drugega dne. — V Loki pri Novi Cerkvi je napravila pred nekaj dnevi toča precej škode. — V ponedeljek sta praznovala v Špitaliču zlato poroko M. Zidanšek in njegova žena. Prisostvovali so štirje sinovi, tri hčere in deset vnukov in vnukinj. Brat »zlate neveste« je preč. gospod kanonik mariborski dr. Pajk, bogoslovni profesor J. Zidanšek je pa sin »zlatih« poročencev.

(Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko) ima jutri 10. t. m. ob 2. uri popoldne v magistratni dvorani sejo. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Poročilo gledé pospeševanja eksportne akademije na Dunaju. 4. Prošnja črevljarske zadruge v Ljubljani za podporo za črevljarski tečaj. 5. Poročilo o prošnji za semnje v Selcih. 6. Poročilo o sejmskih tarifah v Semiču, Leskovcu in Sv. Križu. 7. Predloga zborničnega računa za l. 1897. 8. Poročilo o premembi pravil obrtnih zadrug.

(Izpred porotnega sodišča.) Dne 6. t. m. je bil na smrt na vešalih obsojen 21 letni delavec Franc Burger, vulgo Resmanov iz Gor. Pirnič, ker je meseca junija ubil svojo mater. — Andrej Markič, posestnik v Kranju, obtožen težke telesne poškodbe, je bil oproščen.

(Ogenj.) Na Sori, 6. sept. Poročati moram o novi žalostni nesreči, katera je zadela našo najrevnejšo vas Studenčiče. Danes okoli poldne se je zapazil nad hribi velik dim. Reklo se je: v Studenčičah gori! Takoj se je podalo nekaj ljudi gori. Tja prišedši, videli smo glavni del vasi v ognju. Pogorelo je sedem števnik z gospodarskimi poslopji, orodjem; večidel je zgorela tudi ubogim ljudem hišna oprava, obleka, žito, seno in slama in nekaj prašičev. Obvarovala se je le jedna hiša, jedna koča in jeden pod in še to s precej veliko težavo. Takoj od konca ni bilo dosti ljudi, ni bilo pa tudi potrebnega orodja ni dovolj vode. Škoda je velikanska. Samo pri poslopjih se smé računati na 10.000 gld. in skoraj toliko se

smé ceniti tudi pri drugih stvarih. Nesreča je tem hujša, ker so imeli ljudje glavne pridelke že spravljene, ker so večinoma vsi zadolženi in ker še potrebnega lesa v svojih gozdih nimajo. Res so nekateri zavarovani, a zavarovani so za bolj majhne svote. O enem mi je bilo celo rečeno, da za letošnje zavarovalnine plačal ni — ni imel s čim. Kako je požar nastal, nobeden prav ne vé. Govorilo se pa je, da je zažgal otrok s sivalčico. K koncu naj mi bode dovoljeno se s prošnjo obrniti na preč. gg. duhovne sobrate in druge požrtvovalne Slovence, da s svojimi milodari pomagajo polajšati bedo med ubogimi pogorelci. Tudi mi domačini hočemo svojo dolžnost storiti, a vsega sami ne moremo. Kdor hoče kaj prispeti, naj pošlje svoj donesek ali vredništvu »Slovenca«, ali naravnost na župni urad na Sori, pošta Medvode. Milodari se bodo hvaležno v »Slovenca« objavili.

(Darilo.) Upokojeni fin. prokurator dr. Jos. vitez Regnard v Trstu je za dijake v Kočevju daroval 2000 gld.

(Potres.) O zadnjem potresu smo dobili naslednja poročila: V **odice**, 7. septembra: Danes ob 2/4. uro zjutraj močan potres, 5 sekund trajajoči sunek brez gibanja; spremljevalo ga je bobnenje. Večinoma odraslih ga je čutilo in se prestrašilo. Noč je bila sicer mirna in svitla, a prižgali so po hišah in hlevih luč; vznemirjena je bila tudi žival. — **Komenda**, 7. septembra: Nocoj ob 1. uri 42 minut bil je čutili tukaj srednje močan potresni sunek, spremljevan z daljnim gromu podobnim bučanjem. — V **Tunjicah** pri Kamniku je bil dne 7. septembra zjutraj ob tričetrt na dve potresni sunek s podzemeljskim bobnenjem. — **Iz Brda**, 7. septembra: Danes, v sredo zjutraj ob tri četrt na dve čutil se je tukaj prav močan potresni sunek, navpičen in od zapada, tako da je zidovje in tramovje škripalo in so ropotala okna in vrata; pri nekaterih hišah je celo opeka padala raz strehe in v podružnici v Raholčah odletel je okrasek iz prižnice. Spremljevalo je sunek precej močno šumenje in sledilo mu je lahno trepetanje. Nekateri so tudi v nedeljo zjutraj okoli polu tretje ure v bližnji Krašnji čutili potres. — **Vihar** v nedeljo dne 21. avgusta bil je tudi tukaj močan in je podrl več dreves, grozni nalive je razdril pota in napravil več škode; padala je tudi toča, pa ker je bila le redka in med dežjem, ni napravila posebne škode. — **Motnik**, 7. septembra: Danes zjutraj okoli tri četrt na drugo uro čutili smo precej močan potresni sunek od severa proti jugu, da so se vrata in okna stresavala. — Na **Homeu** smo dné 7. septembra ob 1. uri 40 minut zjutraj čutili močan, od severa prihajajoči potresni sunek. — **Dol (Lustthal)**, 7. septembra: Okoli 2. ure čez polnoč smo čutili danes močan sunek. Različne reči na mizah in omarah so zažvenkljale in zropotale.

(Iz Logatec): Od spomladi sem se klatita po svetu dva malopridna fantiča, starejši Franc je star 11 let, mlajši Andrej bo star še le 8 let. Ako jih kdo bralcev zasledi, blagovoli naj sporočiti župnemu uradu v Logatec.

(Nesreče.) Dne 4. t. m. je utonil dveletni sin Jožefa Metlarja na Cikavi pri Grosupljem. — Dne 3. t. m. je vlak povozil med Radečami in Kranjsko Goro 71letno Marijo Puzi.

Društva.

(Vabilo) na slavnost cesarjeve 50letnice, katero priredi občina Želimirjska v nedeljo dne 11. septembra 1898. leta. — Vspored: 1. Ob 10. slovesna sveta maša v farni cerkvi s slavnosti primernim govorom. 2. Ob 3. uri popoldne govor, potem prosta zabava s tombolo in petjem v prostorih gospoda S. Kramarja. 3. Zvečer razsvetljava, zažiganje raket in bengaličnega ognja. — Pri slovesnosti sodeluje p. n. pevski kvartet iz Ljubljane. — Vstopnina za moške 10 kr., ženske in otroci prosti. — Čisti dohodek je namenjen za napravo nove šolske zgrade. — V slučaju neugodnega vremena se prestavi slavnost na naslednjo nedeljo. — K obilni udeležbi vabi

odbor.

(Vabilo na veliko svečanostno vrtno veselico,) katero priredita skupno v preslavo petdesetletnega vladanja Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. št. peterska moška in ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Ljubljani v nedeljo, dné 11. septembra 1898 na vrtu Ferlinčeve restavracije na Cesarja Josipa trgu št. 13. Iz posebne naklonjenosti sodelujeta slavno slovensko trgovsko pevsko društvo in slavna godba meščanske garde v Novem Mestu. — Vstopnina 20 kr. za osebo. — Preplačila se hvaležno spre-

jemajo. Začetek ob 6. uri zvečer. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. K prav obilni udeležbi najprijazneje vabita

odbor.

(Vabilo k cesarjevi proslavi), ki se vrši v nedeljo dne 11. septembra t. l. v »Katoliškem domu« v Kamniku. Vspored: 1. Haydn: »Cesarska pesem«. 2. Hajdrih: »Slava Slovincem«. zbor. 3. Krek: »Dve kroni«, deklamacija. 4. P. Angelik: »Brambovska«, zbor. 5. Nedvěd: »Avstrija moja«, zbor. 6. »Roparji pri Mariji Kulmski«. Igrokaz v petih dejanjih. 7. Apotevza cesarjeva, živa podoba. — Začetek natanko ob 5. uri popoldne. Ustopnina: Sedež 40 kr. (udom 30 kr.); stojišče 25 kr. (udom 15 kr.). — Preplačila se z ozirom na društvene potrebe hvaležno sprejemajo.

Odbor.

(Slovensko bralno društvo v Tržišču) je na rednem običnem zboru izvolilo naslednji odbor: L. Klofutar, predsednik; Janko Cvirn, podpredsednik; Rajko Pogačnik, tajnik; Josip Ster, blagajnik; Mih. Debelak, Josip Klofutar, Josip Resman in Franjo Zorec, odborniki. — Poročili tajnika in blagajnika sta bili odobreni.

(Gasilno društvo v Radečah.) V Radečah pri Zidanem Mostu priredi prostovoljno gasilno društvo veliko slavnost povodom blagoslovljenja svoje »jubilejske gasilarne 1848 — 1898« v spomin 50letnega vladanja presvetlega cesarja Fran Josipa I. Na predvečer žgal se bo kres in bo med streljanjem s topiči in godbo bakljada po trgu. V nedeljo 18. septembra t. l., dopoldne ob 1/4. uri bo sveta maša, ob 4. uri popoldne blagoslovljenje društvene jubilejske gasilarne, za tem na vrtu gospoda A. Gmeiner ob 5. uri slavnostni govor, potem koncert, kegljanje na dobitke in šaljiva tombola. Dobitki so jako lepi. — Vstopnina 30 kr. za osebo: čisti dohodek za društvene potrebe. Preplačila se hvaležno sprejemajo. — Električna razsvetljava. — Ob neugodnem vremenu v prostorih. — K obilni udeležbi najuljudneje vabi

odbor.

Gospodarska organizacija.

Hranilnica in posojilnica v Rovtahn pri Logatcu je imela v mesecu avgustu:

prejemkov	kron 1.662-66
in izdatkov	„ 1.629-27

torej denarnega prometa kron 3.291-93

Hranilnih vlog se je vložilo kron 1000 — vzdignilo pa kron 237-61 in je stanje koncem avgusta kron 16.199-86.

Posojil se je dalo kron 540.—, vrnilo pa kron 60.— in je stanje kron 43.090.—.

Članov ima posojilnica 143.

Hranilnica in posojilnica v Domžalah imela je v mesecu avgustu:

prejemkov	gld. 3.393-72
in izdatkov	„ 2.745-42

torej denarnega prometa gld. 6.139-14

Hranilnih vlog se je v tem času vložilo gl. 2.473.—, vzdignilo pa gl. 645.—.

Posojil se je dalo gl. 1.100.—, vrnilo pa gld. 320.—.

Članov ima posojilnica 76.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 8. septembra. Cesar se je vrnil z vojaških vaj na Ogorskem.

Dunaj, 8. septembra. Posl. Javorski je bil kot načelnik desniških klubov poklican od grofa Thuna na Dunaj.

Budimpešta, 9. septembra. Danes je bil predložen poslanski zbornici državni proračun za leto 1899. Redni dohodki so proračunjeni na 482.464.037 gl., za 11.858.586 več, kakor lansko leto. Redni stroški pa 460.005.399 gl., več kakor lani 10.616.998. Izvanred. doh. se računajo na 22.458.638 gl., izredni stroški pa 20.839.566, in investicije 43.259.047 gld., torej izrednih stroškov 22.419.481 gl. več nego dohodkov. Splošni proračun šteje torej 39.157 gld. preostanka, dočim je znašal lani 48.721. — Prispevki ogerske državne polovice k skupnim rednim stroškom so za 435.206 gl. večji nego lani, k skupnim izrednim stroškom pa za okroglih 100.000 gld. večji.

Budimpešta, 9. septembra. Finančni minister je omenjal, da vlada v budgetu ravnotežje, vendar da treba zelo varčevati, ako je želimo ohraniti tudi v bodoče. Povdarjal je potrebo, da se vredi valutno in bančno vprašanje ter dostavil, da se more nagodbeno vprašanje rešiti jedino le ustavnim potom.

Geneva v Švici, 8. septembra. V mestnih električnih napravah za izrabo vodne

moči Rodana v Chexbresu je včeraj nastal ogenj. Vsa poslopja so v ognju. Od 150 metrov dolgih poslopij jih stoji le še 25 metrov. Vsi stroji so uničeni.

Carigrad, 8. septembra. Poročilo generalnega guvernerja na Kreti potrjuje v bistvu dogodke v Kandiji. Poslopja angleškega, nemškega in ameriškega konzulata so pogorela. Guverner je s stotnijo turških vojakov rešil angleškega polkovnika in nekaj častnikov. Polkovnik in konzuli so na vojnih ladijah. Turški vojaki se trudijo, da naredo mir in pogasé ogenj. Pri nemirih v Kandiji je ubitih 60 angleških mornarjev in do 200 turških vojakov usmrtenih in ranjenih. Kristijani so zbežali na vojne ladije. Škoda vsled požara je velikanska. Pred Kandijo je deset vojnih ladij.

Kolonija, 9. septembra. „Kölner Ztg.“ piše glede poziva ruskega carja za razoroženje, naj car najprej ozdravi Francoze, da se bodo zadovoljili s sedanjimi dejanskimi mejnarodnimi razmerami. Dokler se carju to ne posreči, bodo Nemci pogoj za mir iskali le v krepki nemški armadi.

Porta Westfalica, 8. septembra. Pri slavnostnem obedu se je deželni maršal zahvalil nemškemu cesarju za njegov prihod. Hvaležen sem, ker provincija prizna, da trud moje vlade ni bil brez uspeha, ter upam, da se mi posreči razmere, posebno za poljedelstvo tako uravnati, da bode te mogli mirno zreti v bodočnost in da se bodo vse stroke produkcije združile za skupni namen. To pa je mogoče le v mirnem času, katerega takorekoč izraža iztegnjena roka velikega cesarja, ki stoji tukaj nad nami. Mir pa zagotavlja najbolje vedno za boj pripravljena nemška armada. Daj Bog, da moremu s tem ostrim orožjem varovati mir in da more mirno spat vestfalski kmet.

Berolin, 8. septembra. Križar „Deutschland“ je s princem Henrikom danes prispel v Vladivostok.

Pariz, 8. septembra. Mnogi listi trdijo, da je neresnična govorica, da bi bil Esterhazy pobegnil.

Pariz, 8. septembra. „Jour“ zatrjuje, da je vojni minister Zurlinder pregledal vse akte o Dreyfusovi aferi in bode takoj v posebni noti naznanil pravosodnemu ministru, da je prepričan o Dreyfusovi krivdi in si bode pridržal pravico glede načina pri reviziji pravde. „Libre Parole“ pa trdi, da bode Zurlinden raje odstopil, nego dovolil revizijo. „Rappel“ poroča, da bode vojni minister s tovariši glasoval za revizijo.

Pariz, 8. septembra. Iz Kaneje poroča „Ag. Havas“, da je angleški poveljnik v Kandiji zapretil streljanje na mesto, ako se muhamedanci ne pomirijo. Vstaši so napali turško posadko. Več krščanskih družin je zapustilo Kandijo. Vojne ladije so v Kandiji izkreale vojaško pomoč in brizgalnice. Poslopje italijanskega konzulata je pogorelo; ogenj v mestu še ni zadušen.

Madrid, 8. septembra. Vojni minister je v senatu naznanil, da bode predložil vse listine, tičeče se vojske na Kubi. Odsek za načrt zakona glede odstopa španskih dežel je predložil svoje poročilo, ki pride jutri v razpravo.

Madrid, 8. septembra. Kakor listi naglašajo, je vlado iznenadilo, ker je konservativci v zbornici niso podpirali glede mirovne razprave. Iz tega sklepajo, da utegne vlada odstopiti.

Madrid, 8. septembra. Vsi republikanski poslanci so podpisali predlog, v katerem očitajo vladi, da ni znala ugodno voditi vojske, da je sklenila sramoten mir ter kršila ustavo. Ker ministerski predsednik Sagasta ni dovolil, da bi se o mirovnem zapisniku razpravljalo v javni seji, zapuste republikanci in Karlisti zbornico. Konservativni disident Romero Robledo preti, da isto stori. Zbornica sklene s 102 glasovom proti 45, da pride republikanski predlog v tajni seji v razpravo. Ker pa so disidentje, republikanci in Karlisti zapustili zbornico, je bila zbornica nesklepčna. Republikanci iz Karlisti so

imeli svoje posvetovanje, a niso prišli do sklepa.

Kaneja, 8. septembra. Beguni so se iz Kandije pripeljali v Sudo. Izvrševalni odbor vstašev je naznanil admiralom, da ne morejo prevzeti nobene odgovornosti, dokler se ne umakne turška posadka in ne preneha de-
vanje turških oblattev.

Kaneja, 9. septembra. Število umorjenih kristjanov v Kandiji znaša 400 — 800. Del mesta je še v plamenu. Admirali so odgo-
vorili izvrševalnemu odboru ustašev, da bodo predlagali vladam, naj odstrani turške čete in imenujejo krečanskega guvernerja.

London, 8. septembra. Angleška vlada je sklenila, da razglasi v Kandiji obsedno stanje, da odstrani turške vojake v 48 urah, da javno vsmrti zasnovatelje upora. Dosedaj je gotovo, da je umorjenih 400 kristijanov. Angleži trde, da so upor zasnovali Turki prav po določenem načrtu.

London, 8. septembra. Uradno poročilo Kitchenerjevo iz Omdurmana z dne 5. t. m. zatrjuje, da 500 arabskih jezdecev na vel-
blodih zasleduje Kalifa; 100 velblodov, ka-
tere je bil Kalif za-se pripravil, so ugrabili Angleži. Častniki, ki so si ogledali bojišče, trdijo, da je dervišev mrtvih do 10.800, ra-
njenih do 16.000. Dalje je bilo v Omdur-
manu usmrtenih do 400, ujetih do 4000 dervišev.

Umrli so:

5. septembra. Marija Furlan, gostija, 76 let, Poljanska cesta 18, pljučni edem.

6. septembra. Alojzija Jerančič, zasebnica, 63 let, Slom-
sekove ulice 9, mrtvoud.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306'2 m.

dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padačina v 24. urah
7	9 zvečer	737.7	19.1	sl. jug	del. oblac.	
8	7 zjutraj 2. popol.	739.8 739.3	14.9 24.2	brezv. sr. vzh.	megla jasno	0.0
8	9. zvečer	740.5	18.0	sl. zah.	jasno	
9	7. zjutraj 2. popol.	740.4 739.4	14.1 23.7	sl. vzh. sl. jvzh.	oblačno skoro jasno	0.0

Srednja temperatura srede 19.3°, za 3.3° nad normalom.
Srednja temperatura četrta 19.0°, za 3.1° nad normalom.

Zahvala.

626 1—1

Smatra se si v dolžnost izreči prirčno zahvalo
vsem, kateri so povodom smrti nepozabne gospé

Alojzije Jerančič

zasebnice

kakorkoli izrazili sožalje, posebej se prirčna hvala
darovalcem vencev, čestitim pevcem za ganljivo
petje in vsem udeležencem pogreba po blagi rajnici.

V Ljubljani, dne 9. septembra 1898.

Vinko in Kati Čamernik.

Gospa Eleonora Tonhauser,

umrla v Ljubljani 20. febr. 1877. Je imela portret nadpo-
ročnika Ludovika pl. Kempky. Vsi oni, ki so ono gospo
poznali, oziroma, kateri vedo, kje je sedaj gori omenjena
slika, naj to naznanijo podpisanemu 622 3—2

Mihael vitez Kempki iz Rakoszy-na

Budapest I, Kirchenplatz 4.

IVAN KREGAR

izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode

v Ljubljani. Poljanska cesta 8.
poleg Alojzijevega

priporoča se prečast. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in dobrotnikom v najna-
tančnejše izdelovanje

monštranc, ciborijev, ke-
lihov, tabernakljev,
svečnikov, lestencev,
križev itd.

764 44

iz najboljših kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Za dijake!

V svojej novi stavbi v Kranju sem od-
ložil več prostorov za dijake. Oskrbljeni
bi bili z vsem in bodo pod gotovim nadzorstvom.
Plača zelo nizka. Uporaba vrta je prosta. Važno
je, da so stanovanja prav tik gimnazije.

Do 10. septembra se prosi oglasiti pri

Viktorju Omersa

v Kranju.

582 8—6

625 1—1

Neutešljivo užaljeni javljamo, da je umrl v Ortneku nepo-
zabni, iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče in brat, gospod

Ivan B. Kosler

graščak in tovarnar

po dolgotrajnem bolehanji in previden s sv. zakramenti za umi-
rajoče, dne 7. t. m. popoldne ob 4. uri v 34. letu starosti.

Truplo nepozabnega pokojnika prepeljano bode v soboto,
dne 10. t. m. opoldne iz Ortneka v Ljubljano ter od kolodvora
južne železnice prenešeno na pokopališče k sv. Krištofu, kjer bode
položeno v družinsko rakev.

Svete maše zadušnice brale se bodo v raznih cerkvah.

V Ljubljani, dne 8. septembra 1898.

Olga Kosler, soproga. — Gerta Kosler, hči. — Ivan, Oskar
Kosler, sinova. — Marijana pl. Hollegha, Helena
pl. Schoepl, sestri.

Venci se hvaležno odklanjajo.

V zdravilišču kamniških toplic

in v letovišču pa toplicah v Mediji pri Zagorji (pošta:
Medija-Izlake) so od 1. septembra do 15. oktobra t. l.

stanovanja za 25% ceneja.

616 2—2

Vodstvo toplic.

Koverta s firmo

priporoča

„Katol. Tiskarna“
v Ljubljani.

Gostilna pri „Pepe-tu“

Kolodvorske ulice št. 25

toči izključljivo

Steinfeldsko marcno pivo

iz pivovarne bratov Reininghaus, Gradec.

Priporoča se

Josip Boštjančič,

Kolodvorske ulice 25.

Le 50 kr. za 2 žrebanji.

Žrebanje že v četrtek.

349 1—1

Glavni dobitki

890 6

1krat 100.000 kron in 2krat 25.000 kron
v denarjih po odbitku 20%.

Jubilejne razstavne srečke

à 50 kr.

priporoča J. C. Mayer, menjalnica v Ljubljani.

Žrebanje: 15. septembra 1898.

Žrebanje: 22. oktobra 1898.

Dunajska borza.

Dne 9. septembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 65 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 » 45 »
Avstrijska zlata renta 4%	121 » 05 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 » 50 »
Ogerska zlata renta 4%	120 » 50 »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	98 » 50 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	905 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	356 » 50 »
London vista	120 » 10 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 85 »
20 mark	11 » 76 »
20 frankov (napoleonor)	9 » 53 1/2 »
Italijanski bankovci	44 » 17 1/2 »
C. kr. cekini	4 » 66 »

Dne 7. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	164 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 » 25 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 » 50 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 35 »
Tisne srečke 4%, 100 gld.	141 » — »
Dunavske vravnave srečke 5%	130 » — »
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	109 » 50 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 50 »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 » 40 »
Prijotitne obveznice državne železnice	— » — »
» » južne železnice 3%	180 » 60 »
» » južne železnice 5%	127 » 35 »
» » dojenjskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 50 kr
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 » — »
Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	19 » 50 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	27 » 25 »
Salmove srečke, 40 gld.	81 » 50 »
St. Genois srečke, 40 gld.	80 » 20 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	23 » 50 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157 » 50 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3395	— » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	440 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	75 » 90 »
Splošna avstrijska stavbna družba	108 » 40 »
Montanska družba avstr. plan.	164 » 75 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	169 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 25 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulanična izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.